

PROTOKOL HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POSUDEK OPONENTA

JMÉNO STUDENTA: **Anette Müllerová**

NÁZEV PRÁCE: **Vybrané problémy českého parlamentního režimu**

HODNOTIL: *PhDr. Mgr. Petr Jurek, Ph.D.*

1. CÍL PRÁCE (jaký byl a do jaké míry byl naplněn)

Na s. 6 autorka uvádí, že cílem práce je „podrobně zmapovat stav, ve kterém se v současnosti český stranický systém nachází, a poukázat na důsledky, jaké to může mít pro český parlamentní režim“. Následně autorka za dílčí cíle své práce označuje analýzu a porovnání nových politických stran, vysvětlení jejich odlišností oproti stranám „tradičním“, a dále nastínění příčin úspěšnosti KSČM. Takto stanovené cíle práce stáčí obsah práce od tématu daného názvem, kdy středobodem práce by měl být parlamentní režim, směrem k problematice stranického systému.

Pokud akceptujeme vymezení cílů práce (ve vztahu k názvu práce), lze konstatovat, že se je autorce podařilo naplnit pouze zčásti. V rámci své analýzy totiž téměř neřeší důsledky stavu stranického systému na parlamentní režim.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita vlastní práce, vhodnost příloh)

Struktura práce je až příliš komplikovaná, což je dáno nesourodou sumou cílů, které práce sleduje. Autorka sice téma na jednu stranu výrazně zúžila a do jisté míry i odbočila od tématu daného názvem, zároveň se však v rovině stranického systému zaobírá fakticky třemi různými tématy – procesem a důvody vzniku nových subjektů, charakteristikou nových subjektů a jejich odlišností od etablovaných stran a relativní stabilitou voličské podpory KSČM. Zdůvodněním takové tematické roztříštěnosti by mohla být snaha zachytit různorodé trendy a následně se pokusit v souladu s cílem práce syntetizovat jejich vliv na český parlamentní režim. To však autorka neučinila, rovinu dopadů na politický režim nechává téměř nedotčenou.

V první kapitole se autorka zabývá základními charakteristikami českého stranického systému před rokem 2010. Některé interpretace jsou minimálně sporné – např. teze o jednorozměrnosti stranického systému či jeho domnělé stabilitě. Autorka nicméně v této kapitole pouze parafrázuje cizí myšlenky a vinit jí tak lze pouze z přílišné nekritičnosti.

Následující kapitola je věnována vzniku nových subjektů. Autorka popisuje vstup čtyř nových subjektů do českého stranického systému a zmiňuje základní charakteristiky těchto

subjektů. Autorka uvádí, že program, organizace a voliči politické strany vypovídají o jejím charakteru, nicméně její pojednání o daných tématech u jednotlivých subjektů vyznívá do ztracena. Autorka si mohla vzít výrazněji na pomoc zavedené koncepty, s jejichž pomocí by se charakter stran interpretoval snadněji (např. kartelová či podnikatelská strana). Autorka sice tyto koncepty v textu příležitostně zmiňuje, ale evidentně má o jejich obsahu jen obecné povědomí a není si vědoma jejich interpretačního potenciálu.

Na s. 16 nahoře autorka porovnává hodnoty volatility z let 1992 s hodnotami v novém tisíciletí, což ovšem vzhledem k institucionální proměně politického systému nedává smysl a o ničem to nevyovídá.

V další části se autorka pokouší interpretovat „novost“ subjektů představených v předchozí kapitole, částečně s využitím Sikkovy typologie politických apelů. Problémem je, že autorka si za dílčí cíl práce stanovila vysvětlení odlišností oproti tradičním stranám, ale těm se v této kapitole nevěnuje. Rysy tradičních stran autorka považuje za dané a nesporné, což je značně zjednodušující přístup.

Následující kapitola věnovaná KSČM je z celého textu nejzdařilejší, autorka si v přístupu ke KSČM coby objektu analýzy počíná podstatně obezřetněji než v případě nových subjektů.

V kapitole 6 se autorka pokouší o syntézu argumentů z předchozích částí (bohužel bez návaznosti na politický režim zmíněný v názvu i cíli práce). Ve svých hodnoceních autorka podléhá schematismu, když „prvních 20 let“ po listopadu 1989 hodnotí jako období stability českého stranického systému, které kontrastuje s obdobím po roce 2010. Takové zjednodušení hrubě desinterpretuje realitu – rozhodně nelze o většině 90. let hovořit jako o období stability stranického systému, např. hodnoty celkové i vně-systémové volatility byly v tomto období vyšší nebo srovnatelné s obdobím po roce 2010. Stejně neadekvátně vyznívá i hodnocení českého stranického systému od roku 2010 jako nestabilního – autorka v tomto ohledu příliš podléhá obecné náladě (přizívaná zejména mediální scénou) namísto pečlivé práce s daty.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, kvalita citací a používané literatury, grafická úprava)

Text odpovídá všem podstatným požadavkům kladeným na formální stránku diplomových prací. Jazykový projev autorky je bez obtíží srozumitelný. Práce je založena na dostatečně širokém spektru zdrojů, na které je na příslušných místech řádně odkazováno. Grafická úprava odpovídá standardům.

4. STRUČNÝ CELKOVÝ KOMENTÁŘ (silné a slabé stránky práce, zdůvodnění hodnocení)

Celkový dojem z předložené práce je rozporuplný. Nelze se ubránit dojmu, že původně mělo být tematické zaměření poněkud jiné (soudě dle názvu práce). Autorka se nakonec rozhodla zaměřit se na některé podstatné fenomény v rámci českého stranického systému, do roviny parlamentního režimu se v práci fakticky nedostává. Práce trpí útržkovitostí a neuspořádaností, jednotlivé kapitoly na sebe příliš nenavazují a snaha témata propojit

v závěrečné kapitole byla úspěšná jen zčásti. Kvalita jednotlivých pasáží kolísá, místy se objevují zajímavé argumenty a postřehy, zároveň ale v textu najdeme řadu zjednodušení a desinterpretací. Místy se autorka pokouší o víceméně autonomní analýzu, na jiných místech jen parafrázuje hodnotící teze jiných autorů bez náležité argumentace. Autorka prokázala orientaci v reáliích českého stranického systému a do jisté míry i v klíčových konceptech v oblasti výzkumu stranických systémů, práce by si však zasloužila strukturovanější přístup jasnější směřování.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY URČENÉ K ROZPRAVĚ PŘI OBHAJOBĚ

Co je to empiricko-analytická metoda, jaká data a jakým způsobem s její pomocí autorka zpracovávala?

Jaké dopady mají (či mohou v budoucnu mít) autorkou analyzované fenomény a změny v českém stranickém systému na český parlamentní režim.

Na s. 11 autorka zmiňuje a implicitně akceptuje tezi o jednorozměrnosti politické soutěže. Jak v tomto ohledu interpretuje roli KSČM v rámci českého stranického systému?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

V případě přesvědčivé obhajoby navrhuji práci hodnotit známkou VELMI DOBŘE, v opačném případě navrhuji známku DOBŘE.

DATUM: 18. května 2015

PODPIS: